

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

28.12.2017 № 176-р/к

Справа № 1/05-215-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання другого відділу досліджень і розслідувань від 14.12.2017 № 527 про попередні висновки у справі № 1/05-215-15, розпочатої за ознаками вчинення ПРИВАТНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЮ ФІРМОЮ «ТЕХНОСЕРВІС» (далі - ПП НВФ «Техносервіс») та КЕГИЧІВСЬКИМ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «КЕГИЧІВКА-СЕРВІС ПЛЮС» (далі - ККП «Кегичівка-Сервіс плюс») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви фізичної особи [REDACTED] вх. від 05.10.2015 № 4040/В-292) про порушення ПП НВФ «Техносервіс» законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Заява), на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 29.12.2015 № 519 за ознаками вчинення ПП НВФ «Техносервіс» та ККП «Кегичівка-Сервіс плюс» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною п'ятою статті 10, пунктом 5 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення узгоджених дій до отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 29.12.2015 № 239-рп/к про початок розгляду справи № 1/05-215-15 (далі – Справа).

В ході розгляду Заяви встановлено, що між ККП «Кегичівка-сервіс плюс» (Замовник) та ПП НВФ «Техносервіс» (Підрядник) укладений договір від 02.01.2015 № 550 (далі – Договір), предметом якого є: Замовник доручає, а Підрядник приймає на себе надання наступних послуг - перевірка димоходів та вентиляційних каналів від газових приборів в жилих домах.

Договір вступає в силу з моменту його підписання (02.01.2015) сторонами та діє до виконання сторонами своїх обов'язків, прийнятих по даному договору.

На час розгляду Справи дія договору від 02.01.2015 № 550, укладеного між ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс», припинена.

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

ККП «Кегичівка-сервіс плюс» зареєстровано Кегичівською районною державною адміністрацією Харківської області 18.02.2011, номер запису 1 461 102 00000 000311, ідентифікаційний код – 36870763, місцезнаходження: 64003, Харківська обл., Кегичівський район, смт Кегичівка, пров. Волошина, буд. 7.

ККП «Кегичівка-сервіс плюс» діє на підставі статуту, затвердженого рішенням VII сесії VI скликання Кегичівської селищної ради Кегичівського району Харківської області від 21.01.2011 № 90 та зареєстрованого державним реєстратором виконавчого комітету Харківської міської ради 18.02.2011.

Згідно з довідкою АБ № 605936 з ЄДРПОУ та випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців серії ААВ № 792247 від 22.05.2013 ККП «Кегичівка-сервіс плюс» є юридичною особою та видами діяльності за КВЕД є:

- забір, очищення та постачання води (36.00) (основний);
- надання інших індивідуальних послуг, н.в.і.у. (96.09);
- інші види діяльності з прибирання (81.29);
- збирання безпечних відходів (38.11).

Отже, ККП «Кегичівка-сервіс плюс» у розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

ПП НВФ «Техносервіс» зареєстровано виконавчим комітетом Харківської міської ради 14.02.2002, номер запису 1 480 120 0000 008350, ідентифікаційний код – 21178647, місцезнаходження: 61052, м. Харків, вул. Чоботарська, буд. 25.

ПП НВФ «Техносервіс» діє на підставі статуту в новій редакції, затвердженого рішенням засновників 24.05.2012 та зареєстрованого державним реєстратором виконавчого комітету Харківської міської ради 28.05.2012.

Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців серія АГ № 580254 від 19.11.2013 ПП НВФ «Техносервіс» є юридичною особою та основним видом діяльності за КВЕД є інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у. (43.99).

ПП НВФ «Техносервіс» має дозвіл від 29.04.2013 № 287.13.63-43.99, виданий Територіальним управлінням державної служби гірничного нагляду та промислової безпеки у Харківській області, згідно з додатком до дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки, а саме: обстеження, ремонт та чищення димарів, повітропроводів. Строк дії дозволу з 29.04.2013 по 29.04.2018.

Отже, ПП НВФ «Техносервіс» у розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

За результатами дослідження, здійсненого відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605 (надалі - Методика), встановлено наступне.

Об'єктами дослідження є:

- послуги з перевірки та очищення димових та вентиляційних каналів (далі – Послуги);

- ККП «Кегичівка-сервіс плюс» - утримувач багатоквартирних житлових будинків в смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області;

- ПП НВФ «Техносервіс» - виконавець послуг з перевірки та очищення димових та вентиляційних каналів на території смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

Порядок надання Послуг на час укладання Договору регулювався Правилами безпеки систем газопостачання України (далі – Правила № 1), затвердженими Наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 01.10.1997 № 254 (далі – Наказ № 254), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.05.1998 за № 318/2758.

Вимоги Правил № 1 поширюються на проектування і будівництво нових, розширення, реконструкцію та капітальний ремонт і експлуатацію діючих систем і об'єктів газопостачання.

Згідно з підпунктом 4.5.14 Правил № 1 при газифікації житлових і громадських будинків, в яких встановлюються прилади і апарати з відводом продуктів спалювання в димоходи, повинна провадитися первинна перевірка і очищення димових і вентиляційних каналів.

Підпунктом 5.5.22 Правил № 1 передбачено, що повторні перевірки димових і вентиляційних каналів в житлових будинках можуть виконуватися власниками будинків або іншими організаціями, які мають підготовлений персонал, технічне оснащення і дозвіл на проведення таких робіт від органу Держнаглядохоронпраці.

Відповідно до підпункту 4.5.23 Правил № 1 періодичній перевірці і очищенню підлягають:

- димові канали опалювальних печей, ємкісних водонагрівачів для опалення і опалювальних котлів, які працюють сезонно, - не рідше 1 разу на рік перед початком опалювального сезону, які працюють цілий рік, - 2 рази на рік (навесні і восени);

- димові канали опалювально-варильних печей – не рідше 2 разів на рік: перед початком опалювального сезону і навесні при настанні відлиги;

- димові канали від газових протічних і ємкісних водонагрівачів для гарячого водопостачання, ресторанних плит - не рідше 1 разу на 6 місяців при цегляних і комбінованих (цегляні і азбестоцементні, цегляні і керамічні) димоходах і не рідше 1 разу на рік - при металевих (з товщиною стінки не менше 3 мм),

азбестоцементних, гончарних, а також димоходів, виконаних із спеціальних блоків жаростійкого бетону. Періодичність перевірок існуючих димоходів з перетином, меншим за перетин димовідвідного патрубку газового приладу, - не рідше 1 разу на 2 місяці.

Наказ № 254 втратив чинність на підставі Наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, яким затверджені Правила безпеки систем газопостачання, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119 (далі – Правила № 2).

Згідно з пунктом 1.1 Правил № 2, ці Правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правової форми, діяльність яких пов'язана з будівництвом, ремонтом, розширенням, реконструкцією, технічним переоснащенням (далі - будівництво), експлуатацією систем газопостачання (далі - експлуатація), а також роздрібною торгівлею зрідженим вуглеводним газом у балонах.

Пунктом 5.10 Правил № 2 встановлено, що власники (балансоутримувачі та/або орендарі (наймачі)) житлових і громадських будинків, підприємств комунального та побутового обслуговування населення повинні своєчасно перевіряти стан і за потреби проводити ремонт димових і вентиляційних каналів, оголовків димоходів.

Відповідно до пункту 6.1 Правил № 2 безпечну експлуатацію та технічне обслуговування димових і вентиляційних каналів житлових і громадських будинків забезпечує власник (балансоутримувач та/або орендар (наймач)). Перевірка і очищення димових та вентиляційних каналів повинні виконуватися спеціалізованою організацією, яка має дозвіл на виконання цих робіт центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю.

Згідно з пунктом 6.8 Правил № 2 періодичній перевірці і очищенню підлягають:

- димоходи опалювальних печей, ємкісних газових водонагрівачів і опалювальних котлів, які працюють сезонно, - не рідше ніж один раз на рік (перед початком опалювального сезону), які працюють цілий рік, - два рази на рік (навесні і восени);

- димоходи опалювально-варильних печей не рідше ніж два рази на рік: перед початком і після закінчення опалювального сезону;

- димоходи від газових проточних і ємкісних газових водонагрівачів для гарячого водопостачання, ресторанних газових плит (залежно від матеріалу) - не рідше ніж один раз на 6 місяців (цегляні, цегляні і азбестоцементні, цегляні і керамічні димоходи) і не рідше ніж один раз на рік (металеві - з товщиною стінки не менше 3 мм, азбестоцементні, керамічні та із жаростійкого бетону).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» товаром є будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права; товарні

межі ринку – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

Враховуючи вимоги пункту 5.1 Методики, послуги з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів є товаром, який не має замінників.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів.

Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним. При остаточному визначенні територіальних (географічних) меж ринку визначальною є менша здатність до переміщення або попиту, або пропозиції.

Споживачами Послуг є фізичні особи, які проживають в багатоквартирних житлових будинках в смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

Переміщення попиту на Послуги за межі смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області є недоцільним, оскільки технологічна схема їх надання безпосередньо пов'язана з місцезнаходженням газифікованого об'єкта нерухомості.

Отже, територіальними межами ринку є територія смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

Згідно з інформацією, наданою ККП «Кегичівка-сервіс плюс» (лист від 15.04.2016 № 125), відповідно до розпорядження Кегичівської селищної ради від 01.04.2011 № 32 «Про затвердження актів прийому-передачі основних засобів, товарно-матеріальних цінностей» ККП «Кегичівка-сервіс плюс» є

балансоутримувачем житлових будинків смт Кегичівка Кегичівського район Харківської області.

Крім цього, листом від 02.06.2017 № 437/02-23 (вх. від 06.06.2017 № 1691) Кегичівська селищна рада (далі – Селищна рада) повідомила Відділення, що ККП "Кегичівка-Сервіс плюс" є єдиним балансоутримувачем житлових будинків, розташованих в межах смт Кегичівка, та виконавцем послуг з утримання зазначених будинків і споруд та прибудинкових територій на підставі акту прийняття-передачі основних засобів від 01.04.2011, який було складено на підставі розпорядження Кегичівської селищної ради від 01.04.2011 № 32.

Отже, ККП «Кегичівка-сервіс плюс» є балансоутримувачем житлових будинків, розташованих на території в смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

Послуги з обслуговування димових та вентиляційних каналів мешканцям багатоквартирних житлових будинків, що перебувають у комунальній власності територіальної громади смт Кегичівка Харківської області, протягом 2015 року надавало ПП НВФ "Техносервіс" за замовленням ККП "Кегичівка-Сервіс плюс" на підставі укладеного між ними Договору. Відповідно до положень зазначеного договору оплата за послуги з обслуговування димових та вентиляційних каналів здійснюється власниками квартир самостійно.

Крім цього, за інформацією, наданою ПАТ «Харківгаз» (лист від 18.04.2016 № 1933) та ККП «Кегичівка-сервіс плюс» (лист від 15.04.2016 № 125), протягом 2015 року на території смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області послуги з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів надавались тільки ПП НВФ «Техносервіс».

Часовими межами ринку визначено 2015 рік - проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між ПП НВФ «Техносервіс» і споживачами Послуг утворює ринок товару із сталою структурою.

Обсяг наданих ПП НВФ «Техносервіс» Послуг (лист від 10.05.2017 № 15) за 2015 рік складає 340 одиниць на загальну суму 10 200,00 грн.

За розрахунками, зробленими відповідно до Методики, на підставі даних, отриманих від ПП НВФ «Техносервіс», за підсумками 2015 року частка ПП НВФ «Техносервіс» на ринку послуг з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів на території смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області становила 100 %.

Враховуючи вищенаведене, згідно з частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ПП НВФ «Техносервіс» займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів в межах території смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

ККП «Кегичівка-сервіс плюс» уклало Договір на надання послуг з перевірки та прочищення димових та вентиляційних каналів тільки з ПП НВФ «Техносервіс».

Істотними умовами договору на надання послуг є: предмет договору (перевірка димоходів та вентиляційних каналів від газових приборів в жилих домах); строк дії договору; вартість робіт; особливі умови; відповідальність сторін; юридичні адреси та банківські реквізити.

Договір містить, зокрема, положення про умови придбання споживачами Послуг та вартість таких послуг.

Так, Договором передбачено, що оплата Послуг буде здійснюватись за рахунок власників квартир багатоквартирних будинків, що знаходяться на обслуговуванні ККП «Кегичівка-сервіс плюс».

Крім цього, Договором встановлена на 2015 рік вартість Послуг, яка складає 50,00 грн. за один димохід Н-3м. та 50,00 грн. за один вентиляційний канал Н-3м.

На вимогу голови Відділення від 23.09.2016 № 02-26/1-2739 ПП НВФ «Техносервіс» листом від 10.10.2016 № 31 надало економічно обґрунтований розрахунок вартості перевірки димоходів та вентиляційних каналів.

Втім, частиною першою статті 5 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачено, що узгодженими діями є, зокрема, укладення суб'єктами господарювання угод у будь-якій формі, а також будь-яка інша погоджена конкурентна поведінка (діяльність, бездіяльність) суб'єктів господарювання. Частиною другою цієї статті встановлено, що особи, які чинять або мають намір чинити узгоджені дії, є учасниками узгоджених дій.

Отже, укладення договору на надання послуг ККП «Кегичівка-сервіс плюс» з ПП НВФ «Техносервіс» є узгодженими діями. При цьому, ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс» є учасниками узгоджених дій.

Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції.

Послуги з перевірки та очищення димових та вентиляційних каналів на території смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області можуть виконувати також інші суб'єкти господарювання Харківської області, які мають дозвіл на виконання цих робіт центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, та досвід і відповідну матеріальну технічну базу.

Отже, ринок Послуг в межах Харківської області є потенційно конкурентним.

Таким чином, узгоджені дії ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс» у вигляді укладання Договору, можуть призвести до:

- обмеження доступу на ринок Послуг в межах смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області інших суб'єктів господарювання, які мають можливість надавати такі послуги, що ставить їх у не вигідне становище в конкуренції;

- суттєвого обмеження конкуренції на ринку Послуг, у тому числі до його монополізації ПП НВФ «Техносервіс» в межах смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області.

Враховуючи вищенаведене, дії ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс», які полягають в укладенні договору від 02.01.2015 № 550 на надання послуг з перевірки та очищення димових та вентиляційних каналів без конкурентних засад, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 5 частини другої статті 6, частиною першою статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються обмеження доступу на ринок інших суб'єктів господарювання.

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 14.12.2017 № 183-рп/к матеріали справи № 1/05-215-15, які стосуються вищенаведених дій ККП «КЕГИЧІВКА-СЕРВІС ПЛЮС» та ПП НВФ «ТЕХНОСЕРВІС», виділено в окреме провадження та присвоєно новій справі № 2/01-97-17.

Відповідно до пункту 3.1 Положення про порядок подання заяв до органів Антимонопольного комітету України про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.02.2002 № 26-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.03.2002 за № 238/6526 (далі – Положення про узгоджені дії), попереднє одержання дозволу органів Комітету відповідно до статті 10 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є обов'язковим на вчинення суб'єктами господарювання узгоджених дій, що призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, узгоджених дій, які стосуються, зокрема усунення з ринку або обмеження доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, що ставить останніх у невігідне становище в конкуренції.

Втім, згідно з пунктом 8.14 Положення про узгоджені дії дозвіл органами Антимонопольного комітету України на узгоджені дії, зміни в узгоджених діях, передбачені пунктом 3.1 Положення про узгоджені дії, не може бути наданий, якщо конкуренція суттєво обмежується на всьому ринку чи в значній його частині.

Отже, враховуючи, що узгоджені дії ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс» по укладанню Договору призводять до монополізації ринку послуг з перевірки та очищення димових та вентиляційних каналів в межах смт Кегичівка Кегичівського району Харківської області, тобто конкуренція суттєво обмежується на всьому ринку, дозвіл на зазначені узгоджені дії не може бути наданий. Тобто, наявні підстави для заборони узгоджених дій у вигляді укладання ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс» Договору.

Таким чином, наявність в діях ККП «Кегичівка-сервіс плюс» та ПП НВФ «Техносервіс» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною п'ятою статті 10, пунктом 5 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення узгоджених дій до отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України, не доведена.

Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 15.12.2017 № 02-26/2-4173, ПП НВФ «Техносервіс» листом від 20.12.2017 № 29 (вх. від 20.12.2017 № 4416) повідомила, що погодилась з висновками, викладеними в поданні.

ККП «Кегичівка-сервіс плюс» на подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 15.12.2017 № 02-26/2-4174, не надало будь-яких зауважень та заперечень.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/05-215-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.

